

се изпълват с непознати и нерегистрирани бежанци и се създава обърканост, в която едно нелегално движение като партизанското осъществява своите възможности.”

На 22 октомври 1943 г. е извършена мобилизация на 27 нови 2 см пв самостоятелни взвода, изнесени на позиции на гара Фелдмаршал Лист, Шумен – погребите, гара Гърделица при моста, гара Курило – електроцентралата, гара Велес, гара Мездра, Ловеч – самолетната фабрика, гара Удово – мостовете, гара Демир капия – моста, гара Валовица – моста, гара Симитли – моста, гара Жостов, гара Стара Загора, гара Нова Загора, гара Скопие, Никопол – моста на р. Дунав, Павликени – огнестрелните складове, гара Раковски.⁹⁶

За ранно откриване на самолетите през 1943 г. в България са развърнати радиолокационни станции (РЛС), които първоначално се обслужват от германски личен състав. Най-напред такава станция е обзаведена в Разград. РЛС са от типа „Фрая-Ф” и „Фрая-ЛС”. Те са развърнати на позиции в Чибаовци, Софийско, Деветаки, Ловешко, Хисаря, Сливен, Разград, Кичево, Варненско, Каблешково, Поморийско. Германците притежават и РЛС монтирана на жп композиция, движеща се по линията Плевен – Варна и с център в Горна Оряховица.⁹⁷ За обслужване на тези РЛС, които откриват самолети на големи разстояния, е обучен и български персонал. Американските военно-въздушни сили реагират веднага. При бомбардировката си на 10 януари 1944 г. те разпръсват станиолови ленти за смущаване на сигналите, улавяни от РЛС.

***

Сутринта на 14 ноември въздушно-предупредителните постове съобщават за две групи противникови самолети, летящи откъм Влона и Тирана. Пътят на първата група е Цяр – Брод – Велес – Качаник – Царево село – Горна Джумая – Дупница – Самоков – Костенец – Сараньово. Втората група лети по посока Крушево – Градско – Щип – Симитли – Лъджене – Сараньово. Над района Сараньово – Ихтиман двете групи се съединяват.⁹⁸

Общият брой на самолетите е 91 бомбардировача B-25 „Митчел“ и 49 изстребителя „Лайтинг“. Самолетите летят в ятен клин от по 3-5 самолета в крило на височина до 3 хил. м, а някои изстребителни и до 6 хил. м. В 12,30 ч самолетите са над София и я бомбардират. Над с. Малашевци, с. Орландовци, Централното гробище, кв. „Хаджи Димитър“, Радиотелеграфната станция, в полето при р. Суходолска, кв. „Надежда“, Индустриалния квартал и Централна гара падат 563 бомби, от които 45 не експлодират.⁹⁹ От летище Божурище излитат 17 изстребителя Me-109. Единият от тях, пилотиран от фелдфебел Никола Христов Краличев, лети с неприбран поради повреда колесник. Въпреки това непредвидено обстоятелство Краличев атакува противника. В боя е пробит радиаторът на мотора на самолета му и той каца принудително и твърде рисковано край с. Петърч, Софийско. Тежко е засегнат самолетът на подпоручик Павел Евстатиев Павлов. При принудителното кацане самолетът се разпада на парчета. Павлов е тежко ранен, но след сполучлива операция и тримесечно лекуване отново се връща в строя. Тежко ранен в двата крака е фелдфебел Йордан Славов Тодоров. Поради загубата на много кръв той пилотира трудно, не може да овладее самолета и загива при кацането „по корем“ (с прибран колесник). На българска територия не е отбелязано падане на противникови самолети, но по-късно радио Кайро съобщава, че един американски самолет не се е завърнал в базата си.¹⁰⁰ Убити са 59 граждани, 6 военни лица и 1 полицай. Тежко ранени са 49 души, от които 4 военни. Леко ранени са 79 души. Разрушени са 47 сгради, а необитаеми остават 129. повредена е електрическата, водопроводната и телефонната мрежа. Прекъсната е жп линия. В сред населението настава паника.¹⁰¹ Пострадалите дълго време не получават никаква помощ. Службите за обществено подпомагане бездействат.¹⁰² При това въздушно нападение ПВ артилерия изстрелва 1471 тежки и 2128 леки бризантни снаряда.

През следващите дни в печата се публикуват имената на убитите и ранените.¹⁰³ След тази бомбардировка в коментарите си БиБиСи набляга на това, че София е важен военен и икономически обект.¹⁰⁴ Софийнци най-малко имат нужда от англий-